

Agendapunt: 5.2

Meppel, 10 oktober 2023

Aan de Gemeenteraad.

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Raadsvoorstel nr.
1817695

Onderwerp:

Financiële kaders 2023

Voorgesteld besluit:

1. De financiële verordening 2023 vast te stellen;
2. De verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Meppel vast te stellen;
3. De verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie gemeente Meppel vast te stellen;
4. De nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023 vast te stellen;
5. De nota reserves en voorzieningen 2023 vast te stellen en daarmee in te stemmen met:
 - a. Intrekken Nota reserves en voorzieningen gemeente Meppel 2013;
 - b. Opheffen bestemmingsreserve Sociaal domein, bestemmingsreserve onafhankelijke cliëntondersteuning, bestemmingsreserve binnenstadsplan. Er is geen sprake van een restantsaldo.
6. De nota beleidskader rechtmatigheid vast te stellen en daarmee in te stemmen met:
 - a. Het ambitieniveau te richten op de financiële rechtmatigheid en hantering van de wettelijke normen.
 - b. Voor de verslagjaren 2023 en 2024 uit te gaan van de norm van 1% van de lasten inclusief de toevoegingen aan reserves als maximum om te bepalen of er sprake is van een rechtmatige verantwoording.
 - c. De detaillering van de rapportering in de paragraaf bedrijfsvoering te doen en éénmaal per jaar te rapporteren via de jaarrekening.
 - d. Om na de rechtsmatigheidsverantwoording over 2024 een evaluatie uit te voeren en hierover in te gaan gesprek met de raad.

Inleiding:

Er zijn twee aanleidingen waardoor we deze verordeningen en nota's updaten. Omdat deze verordeningen en nota's een grote mate van samenhang (financiële kaders) bevatten bieden we deze tegelijkertijd aan.

Met ingang van 1 januari 2023 is de wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Deze wet wijzigt de Gemeentewet met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening. Met deze wijziging leggen het college van burgemeester en wethouders bij een gemeente in de jaarrekening zelf verantwoording af over de financiële rechtmatigheid.

Hierop heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeente de modelverordeningen voor de financiële verordening, de controleverordening en doelmatigheid doeltreffendheid verordening geactualiseerd. Bij deze actualisatie zijn ook commissie BBV adviezen betrokken en zijn er tekstuele aanscherpingen aangebracht.

Deze modelverordeningen staan aan de basis van onze actualisatie. Hierdoor borgen we dat we aansluiten bij hogere wetgeving.

Ten tweede heeft u het financieel actieplan vastgesteld. Hierin hebben wij 12 actiepunten opgenomen die bijdragen aan een (duurzaam) financieel gezond Meppel. De actiepunten worden, voor zover van toepassing, hiermee geborgd in financieel beleid.

Dit leid tot de volgende tabel waarin we uiteenzetten welke aanleiding leidt tot aanpassing van de betreffende verordening of nota.

Nr	Naam		Financieel I Actieplan 2023	Wet versterking decentrale rekenkamers; invoering rechtmatigheid
1	Financiële verordening	Actualisatie	X	X
2	Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Meppel	Actualisatie		X
3	Verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie	Actualisatie		X
4	Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023	Actualisatie	X	

5	Nota Reserves en Voorzieningen	Actualisatie	X	
6	Nota beleidskaders rechtmatigheid	Nieuw		X

1. De *Financiële verordening* regelt de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en verantwoording daarover. Met deze verordening stelt de raad de kaders hiervoor vast. De huidige Financiële verordening dateert uit 2017. Door de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en de vaststelling van het Financieel actieplan 2023 is deze verordening aan actualisatie toe.

De belangrijkste wijzigingen en opzichte van de huidige verordening zijn:

- 'Actiepunten' nummer 10, 11 en 12 uit het Financieel Actieplan 2023 worden hiermee geborgd in het financieel beleid;
 - De introductie van een financiële tussenrapportage in het najaar ter versterking van de tussentijdse informatievoorziening aan de raad (artikel 6);
 - Er is explicieter uitgewerkt dat raadsvoorstellen met financiële effecten ook direct leiden tot een voorstel voor het wijzigen van de begroting (artikel 5);
 - De invoering van rechtmatigheidsverantwoording is verwerkt. In artikel 10 wordt verwezen naar het nieuwe beleidskader Rechtmatigheidsverantwoording.
 - De kaders voor de 'paragrafen' in de begroting zijn explicieter uitgewerkt (artikel 19 t/m 23).
 - De werkwijze voor activeren en afschrijven is nader uitgewerkt. De activeringsgrens is verhoogd van € 10.000 naar € 25.000 vanwege de administratieve lastendruk in verhouding tot de beperkte omvang van deze investeringen. Verder is de afschrijvingstabel verduidelijkt en waar nodig aangepast op actuele ontwikkelingen (o.a. elektrificatie van voertuigen).
2. De *verordening doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Meppel* volgt de modelverordening. Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door burgemeester en wethouders gevoerde bestuur. Het gaat hierbij om een zelfonderzoek. Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid – bijvoorbeeld op het gebied van milieu, leefbaarheid, openbaar vervoer en

huisvesting – is van groot belang voor de algemene oordeelsvorming over het gevoerde beleid. Met deze onderzoeken wordt beoogd de transparantie van gemeentelijk handelen te vergroten, en daardoor doelmatiger en doeltreffender te werken en de publieke verantwoording daarover te versterken.

3. De *verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie* volgt de modelverordening. Artikel 213 van de Gemeentewet verplicht de raad bij verordening regels vast te stellen voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Door middel van deze stelt de raad de kaders voor de accountantscontrole, gebruik makend van de mogelijkheden die artikel 213 van de Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden daartoe bieden.
4. De *nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023* is een actualisatie van de versie uit 2013. Met deze nota willen wij het beleid op gebied van risicomanagement en de spelregels voor de uitvoering vastleggen, in het bijzonder waar het financiële risico's betreft. Met het vaststellen van deze nota door de raad worden de kaders en beleidsuitgangspunten met betrekking tot het weerstandsvermogen en het risicomanagement vastgelegd, en stelt de raad het beleid vast waarbinnen de gemeente dient te opereren. De kaders en beleidsuitgangspunten borgen dat risicomanagement een structureel onderdeel vormt van de beleidsvorming en de planning & control cyclus. Tevens worden in deze nota de uitgangspunten voor de kwantitatieve risicoanalyse en de berekening van de gewenste bufferreserve vastgelegd. Ook geeft zij extra kaders op het gebied van financiële kengetallen en spelregels bij het voordoen van risico's. 'Actiepunten' nummer 1, 2, 3, 4, 6, en 7 uit het Financieel Actieplan 2023 worden hiermee geborgd in het financieel beleid.
5. De *Nota reserves en voorzieningen 2023* geeft weer op welke wijze gemeente Meppel omgaat met de reserves en voorzieningen. Met deze nota stelt de raad kaders vast en heeft hij inzicht in welke reserves en voorzieningen de gemeente tot haar beschikking heeft.

De hoofdlijnen van deze nota zijn:

- De huidige nota reserves en voorzieningen dateert uit 2013. Door gewijzigde regelgeving en vaststelling van het Financieel Actieplan 2023 is de nota aan actualisatie toe. 'Actiepunten' nummer 5 en 9 uit het Financieel Actieplan 2023 worden hiermee geborgd in het financieel beleid;

- De algemene visie blijft dat reserves en voorzieningen alleen worden ingezet als die leiden tot het aantoonbaar beter beheersen en realiseren van het gestelde beleidsdoel dan via een reguliere begrotingspost.
 - De functies van algemene bufferreserve en de vrij besteedbare reserve zijn inhoudelijk niet gewijzigd, maar wel explicieter uitgewerkt.
 - Reserves kunnen als dekkingsmiddel worden ingezet voor incidentele lasten. In deze nota wordt een terughoudend beleid voorgesteld voor de inzet van reserves bij investeringen. Dekking van structurele lasten uit de begroting heeft namelijk de voorkeur boven de inzet van reserves. Als een reserve tóch wordt ingezet voor investeringen, dan wordt direct een groeimodel voorgesteld om ervoor te zorgen dat in de begroting ruimte ontstaat voor toekomstige vervangingsinvestering(en).
 - Er wordt voorgesteld om drie bestemmingsreserves op te heffen. Deze bestemmingsreserves allemaal volledig ingezet voor het bestemde doel, maar zijn formeel nog niet opgeheven. Er is geen sprake van een restantsaldo.
6. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf verslagjaar 2023 komt de verantwoordelijkheid voor het rechtmatig handelen explicieter bij het college te liggen. Het college was altijd al verantwoordelijk voor de rechtmatige uitvoering van de begroting, maar met het opnemen van een verklaring (verantwoording) gaat het college de dialoog aan met de raad over rechtmatig handelen. Ten aanzien van de rechtmatigheid krijgt de raad een grotere betrokkenheid door vooraf kaders te stellen, waarbinnen het college moet handelen en achteraf vanuit haar controlerende rol de verantwoording en bevindingen wegeven. Wij geven hieraan invulling middels deze nota beleidskaders rechtmatigheid. Ook geven wij een actueel beeld waarbij rekening wordt gekozen met de in januari 2021 vastgestelde kaders.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Invulling geven aan de kaderstellende functie van de Raad waarbij de voorgestelde kaders de ambitie zoals verwoord in het financieel actieplan ondersteunen.

Hiermee borgen we de acties uit het financieel actieplan

Argumenten

Invulling geven aan de kaderstellende functie van de Raad waarbij de voorgestelde kaders de ambitie zoals verwoord in het financieel actieplan ondersteunen.

Kanttekeningen

nvt

Integrale afstemming

Bestuur & Organisatie
Financiën en Belastingen

Financiën

Nvt

Effecten overige programma's

De financiële kaders gelden gemeentebreed.

Communicatie

Het college zendt de verordeningen, bedoeld in de artikelen 212, 213 en 213a, binnen twee weken na vaststelling door de raad aan gedeputeerde staten.

Uitvoering

De financiële beleidskaders zijn integraal onderdeel van de planning & control van de gemeente.

Effecten op pijlers duurzaamheid

nvt

Bijlagen

1. Financiële verordening
2. Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Meppel
3. Verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie gemeente Meppel
4. Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
5. Nota reserves en voorzieningen
6. Nota beleidskaders rechtmatigheidsverantwoording

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

A.J. Kastelein

de burgemeester,

R.T.A. Korteland